

Groepsgesprekken

Interactie 3

Slotdocument

Verantwoording:

De cel *Groepsgesprekken* gaat over het gebruik van verschillende vormen van groepsgesprekken. Door de afwisseling in gespreksvormen kunnen lessen aantrekkelijker worden. Het bevordert de sociale vaardigheden van leerlingen.

Doel:

De leerkracht kent de verschillende gespreksvormen en kent de groepsgesprekstechnieken die daarbij horen. Hij/zij kan de uitvoering zo begeleiden dat de toegepaste gesprekstechniek aansluit bij de leeftijd en de grootte van de groep.

Er is een doorgaande leerlijn voor wat betreft het begeleiden van de verschillende vormen van groepsgesprekken.

Leerlingen leren de onderlinge interactie te verbeteren.

Werkwijze:

We onderscheiden de volgende kringen:

1. Vertelkring
2. Praatkring
3. Denkring
4. Evaluatie/proceskring
5. Leerkring

Elke kring is een handelingswijzer nader uitgewerkt (zieer bijlagen). In de bijlagen wordt gewerkt met symbolen. De betekenis van de gebruikte symbolen zijn terug te vinden in bijlage 6.

Bij elke kring zijn de onderstaande punten uitgewerkt:

1. Belangrijke aspecten bij de gespreksvorm
2. Vanaf welke groep toepasbaar?
3. Onderwerpen
4. Leerlijn
5. Stappenplan van afnemende rol van leerkracht, hoe kring integreren in leeraanbod van school.

Vertelkring

Belangrijke aspecten bij de gespreksvorm

Delen van emoties.

- Werken aan de kunst van het vertellen.
- Kinderen leren in hun hoofd het verhaal te verbeelden d.m.v. film, strip, foto
- * geef denktijd zodat ze het verhaal in hun hoofd kunnen maken
- * oefenen: leerkracht vertelt verhaal, leerlingen maken spiekbriefje om het verhaal te kunnen onthouden en te vertellen
- articulatioefeningen door lipleesspelletjes
- verhaal uitbeelden
- intonatie oefenen

Vanaf welke groep toepasbaar?

Starten in groep 1

Voorwaarden: regels en afspraken

Onderwerpen

Kringgesprek en taalopdracht in alle groepen

Leerlijn

Naar aanleiding van belevenissen thuis/school

Stappenplan van afnemende rol van leerkracht, hoe kring integreren in leeraanbod van school.

Vertelstoel: verteller vertelt verhaal, drie leerlingen mogen reageren en compliment geven

Leerkring

Belangrijke aspecten bij de gespreksvorm

Luisterhouding

- iemand (lkr of lln) vertelt over een onderwerp
- afspraak maken over vragen stellen
- spiekbriefje maken (aantekeningen)

Vanaf welke groep toepasbaar? Vanaf groep 0
Veilige leeromgeving belangrijk

Onderwerpen

Thema introduceren
Bijbelse onderwerpen
Taaltheema
Zaakvakken
Spreekbeurt
Thematafel

Leerlijn

van dicht bij- ver weg

Stappenplan van afnemende rol van leerkracht, hoe kring integreren in leeraanbod van school.

Lkr doet alles

Lln vertellen - lkr gespreksleider

Lln vertellen en zijn ook gespreksleider/leerkracht evalueert met de leerlingen

Praatkring

Belangrijke aspecten bij de gespreksvorm

Vertrouwensband, respect voor elkaar erg belangrijk. Regels moeten duidelijk zijn.

Vanaf welke groep toepasbaar? Situatie gebonden. Bij sterfgeval bijvoorbeeld de hele school. Anders vanaf groep 3 (1/2 vaak gewone kringgesprekken)

Onderwerpen

Deze kring kan vaak gaan over ruzie, jaloezie, verlegenheid, verdriet, blijdschap, SOVA lessen, ad hoc onderwerpen naar aanleiding van voorvallen.

Leerlijn

Gr 1/2 gevoelens/plagen/samen delen

Gr 3/4 ruzie/spelen

Gr 5/6 jaloezie/begrip voor elkaar/respect

Gr 7/8 verlegenheid, seksuele voorlichting

Stappenplan van afnemende rol van leerkracht, hoe kring integreren in leeraanbod van school.

Het is niet altijd nodig echt in de kring te zitten. Een groepsgesprek kan soms ook beter plaatsvinden als iedereen achter zijn eigen tafeltje zit.

Denkkring

Belangrijke aspecten bij de gespreksvorm

- Afspraken maken voor beurtverdeling (schoolbreed)
- bij het onderwerp blijven
- rol van de leerkracht: sturend/op afstand
- modellen: leerkracht doet voor hoe je eigen mening en gevoelens uit

Vanaf welke groep toepasbaar? Voorwaarden: veilig klimaat. Onderwerpen dicht bij eigen leefwereld, zeker bij kleuters

Onderwerpen / Leerlijn

Bij veel vakken toepasbaar. Groep 1-4 meer kindnabij, af en toe een onderwerp dat wat verder weg staat. Aansluiten bij zaakvakken.

Groep 5-8 onderwerpen die wat verder van het kind af staan.

Stappenplan van afnemende rol van leerkracht, hoe kring integreren in leeraanbod van school.

Duidelijke afspraken, beurtverdeling, wie heeft de leiding? In bovenbouw kan dat ook door een leerling gebeuren. Goed toepasbaar bij zaakvakken.

Proceskring

Belangrijke aspecten bij de gespreksvorm

Iemand laten uitpraten
Samenvatting op het bord
Ieders inbreng is waardevol

Vanaf welke groep toepasbaar?

In groep 1/2 evalueren over situaties op het plein, in de klas, na het werken.
Vanaf groep 3/4 kan een begin worden gemaakt met het bespreken van het proces, oriëntatie gesprek vanaf groep 5

Onderwerpen / Leerlijn

Groep 3/4

- met tutorlezen evalueren hoe het is gegaan
- evalueren van groepswerkstuk
- na dat iets nieuws is aangeboden
- nabespreken van de pauze

Groep 5

Oriënteren op projectweek, leerlingen mogen zelf ideeën aandragen en meedenken over de uitvoering, tijdsplanning maken.

Stappenplan van afnemende rol van leerkracht, hoe kring integreren in leeraanbod van school.

In onderbouw leerkracht sturende rol, bovenbouw per tafelgroepje een oriënterend gesprek voeren en evalueren.

Regels

Er praat één leerling tegelijk

De beurt doorgeven in de kring verloopt als volgt:

Leerlingen die willen reageren op de spreker steken hun hand naar voren.

Degene die als eerste rechts naast de spreker zit, is als eerste aan de beurt.

Als de spreker te lang aan het woord blijft, geeft de leerling links van de spreker een teken (legt hand op arm van de spreker). Dat betekent dat de spreker moet stoppen.

Vaardigheden voor leerkrachten en leerlingen

Nodig bij een goede communicatie (SOFTEN):

Smile	Glimlachen
Open gesture	Open houding
Forward lean	Voorover leunen
Touch	Aanraken
Eye contact	Oogcontact
Nod	Knikken

Handhaving en evaluatie:

Jaarlijks wordt dit slotdocument doorgenomen op de personeelsvergadering in november om na te gaan of er nog volgens deze opzet gewerkt wordt.

Bijlagen

1. Handelingswijzer vertelkring
2. Handelingswijzer praatkring
3. Handelingswijzer denkkring
4. Handelingswijzer proceskring en evaluatiekring
5. Handelingswijzer leerkring
6. Betekenis symbolen